

Gemeente van onze Heer Jezus Messias

1. Veel SMS-jes die mensen krijgen, gaan niet echt over belangrijke dingen: ‘Ik zit nu in de trein. Ik ben over een half uur bij je.’ ‘Even laten weten dat ik van je houd.’ ‘Denk je er nog even aan om Marjan te bellen!’ Als je zo’n SMS-je binnen krijgt, kan je hem vaak meteen ook wel wissen. Het is niet iets dat je naar anderen hoeft door te sturen. Zo’n kort bericht heeft Paulus ook ontvangen. Maar als hij het bericht ontvangen heeft, stuurt hij het direct door. En aan alles laat hij direct weten dat het om een ongelooflijk belangrijk bericht gaat. De christelijke gemeente van de Griekse havenstad Korinte spreekt hij ongelooflijk meeslepend aan. In niet mis te verstane woorden laat hij horen dat dit bericht bepaald van belang is: ‘Ik maak u (opnieuw) het evangelie bekend dat ik u heb verkondigd, dat ook u hebt overgenomen, dat uw fundament is en waardoor u gered wordt, als u tenminste aan het woord vasthoudt dat ik u verkondigd heb.’ En hij voegt eraan toe: ‘Anders bent u tevergeefs tot geloof gekomen.’ Duidelijker kan je, dunkt me, niet aan de ander duidelijk maken hoe wezenlijk deze boodschap, als je op deze manier spreekt.

2. Je kunt hier ook dat andere woord gebruiken voor ‘bericht’/‘message’: het woord ‘traditie’. Wat Paulus namelijk duidelijk wil maken dat het hier niet gaat om iets dat hij zelf bedacht heeft, maar dat hij zelf in een traditieketen staat. Dat wat hij doet, niet anders is dan die traditie die hij zelf heeft ontvangen, op zijn beurt weer doorgeven, in dit geval aan de Korintiërs. Dat betekent het woord ‘traditie’ ook: overlevering: je krijgt iets van de ander overgeleverd; jij kunt het op je beurt overnemen, om het daarna weer aan een ander over te leveren. We raken hier aan een wezenlijk aspect van de kerkelijke traditie: het overleveren van de tradities. Maar daar zit precies ook een belangrijk probleem. Want wij zijn niet meer zo dol op tradities. Ja, wel als het om het vieren van Sinterklaas gaat en om met de hele familie op Paasmorgen het Paasontbijt te nuttigen, maar niet erg op kerkelijke tradities, en noch minder op geloofstradities. Dan zeggen we: ‘Je moet toch zelf nadenken. Ik bepaal zelf wel wat ik geloof.’ Nu zou ik dat geenszins willen tegengaan of ontkennen, maar ik wil er wel wat bij zeggen, en wel dat in onze reactie van vandaag het woordje ‘zelf’ wel heel veel voorop gaat. Het lijkt welhaast alsof we denken dat alles bij onszelf begint. Alsof er niet ook een traditie mag zijn die je overgeleverd wordt, waarvoor je je zou kunnen open stellen, waarvan het goed zou zijn om gewoon eens te beginnen om ernaar te luisteren in plaats van bij eerste horen al direct te zeggen dat ‘opstanding der doden’ je hoogst onwaarschijnlijk voorkomt.

3. Wat Paulus dan wordt overgeleverd, en wat hij zelf op zijn beurt dan weer overlevert, zijn niet de Paasverhalen die wij kennen, waarvan Marga van Arendonk u er één, uit het Johannesevangelie voorlas, die bestonden in die tijd ook helemaal nog niet, dus hij kon die niet eens overleveren, maar dan betreft dat een eigenlijk heel kort bericht. Het heeft iets van ons SMS-je: een ‘short message’. U vindt het SMS-je in het tweede deel van vers 3; het zijn vier kleine zinnestukjes: ‘dat Christus is gestorven voor onze zonden, naar de Schriften’ (1) ‘en dat hij is begraven (2). ‘en dat hij op de derde dag is opgewekt, naar de Schriften’ (3) ‘en dat hij is verschenen aan Kefas en vervolgens aan de twaalf leerlingen’ (4). We hebben hier met de alleroudste, je kunt ook zeggen met de allervroegste verkondiging over Jezus te maken. Het evangelie in een notendop, in een SMS-achtig bericht, zo zouden wij het nu formuleren. De kern van het evangelie in eigenlijk vier woorden: gestorven, begraven, opgewekt en verschenen. Dat is het hart. Minder overeenstemming bestaat er over het vervolg. Er zijn uitleggers die menen dat vers 6 en misschien zelfs 7 ook nog tot datzelfde oudste kerugma behoren. Zoals ze in de traditie nu zijn geformuleerd, kan je zien en moet je ook zien dat die woorden alles met elkaar te maken en dat ze ook alles met ons te maken hebben, want als Christus is gestorven ‘voor onze zonden’, dan zitten wij daar dus ook helemaal bij; over de betekenis daarvan hadden we het Goede Vrijdag: dat het hier ten diepste om een schuldbelijdenis gaat, die mensen, een ‘wij’-groep, hier uitspreken, in de lijn van het lied van de lijdende knecht des Heren uit Jesaja (52:13-53:12).

4. Kijk je nog preciezer naar de (structuur van de) vier zinnen, dan zie je dat de eerste en de derde sterk op elkaar lijken, en dan ook bij elkaar horen, zoals ook tweede en de vierde bij elkaar horen. De eerste: ‘Christus is gestorven voor onze zonden, naar de Schriften’ en de derde: ‘Op de derde dag is hij opgewekt, naar de Schriften’. Dood en opstanding, beide naar de Schriften. Dat was al eerder te lezen, zoals je ook kunt zeggen dat alles van Jezus in overeenstemming was met de Schriften.

De andere twee staan er niet voor niets: dat hij is begraven als een ‘bewijs’ dat Jezus echt is gestorven, zoals de verschijningen het ‘bewijs’ zijn dat hij ook echt door God is opgewekt. Kijk, wat uit dit alles duidelijk wordt, is hoezeer het evangelie in de visie van Paulus – en hij doet in aansluiting op de traditie – feitelijk uit twee woorden bestaat: gestorven en opgewekt. Gemeente, nu moeten we deze oeroude christelijke

verkondiging niet misverstaan, nu moeten we dit gestorven en opgewekt niet historisch gaan verstaan. Hier wordt een existentiële betekenis naar voren gebracht. Met zijn dood gaat om zijn prijsgeving van zijn leven, om het besef dat je alleen door in liefde te leven en te sterven, je het leven. Het zijn dan ook geen twee gebeurtenissen, die van elkaar zijn los te maken. Om Pasen echt te kunnen verstaan, moet je Goede Vrijdag hebben meegemaakt. Anders gaat het niet. Goede Vrijdag en Pasen zijn niet van elkaar los te maken: 'Wie liefheeft tot het uiterste (Goede Vrijdag), die leeft voorgoed (dat is Pasen).'

Mag ik het zo zeggen: zijn opstanding zat er dik in. De weg van Jezus moest wel doorgaan. Wat wil je - een weg van hardnekkige, eindeloze liefde. Zo'n weg kan toch niet doodlopen? Wie consequent liefheeft, is onaantastbaar. Ja, hij sterft, maar hij geeft zijn leven. Maar al gauw moet de dood hem weer loslaten. De dood heeft geen definitieve vat op hem. Systematische, nietsontziende liefde - daar heeft de dood niet van terug. Hij moet het juist hebben van liefdeloosheid. Daar lééft hij van.

5. Veel SMS-jes kan je zo weer vergeten. Van levensbelang zijn ze nou niet bepaald, laat staan dat ze van belang voor waar het in je leven echt op aankomt. Het SMS-je dat Paulus heeft gekregen en op zijn beurt aan de Korintiërs heeft overgeleverd, en wij het vandaag als traditie aangereikt krijgen, het is een SMS-je dat mij in elk geval te denken, vandaag die boodschap die eigenlijk uit één zin bestaat: Wie liefheeft, leeft voorgoed. Wie zo liefheeft, als hij dat doet, het kan niet anders, zo vertellen ons de Schriften, die heeft God met zich mee, die komt bij God uit. In zijn resolute keuze voor Jezus laat God, duidelijker dan ooit, voelen waar het in het leven op aankomt. Het is Hem om liefde te doen.

Wordt Jezus' opstanding, dus het fiat dat God geeft aan Jezus' leven, geen onweerstaanbare uitdaging om het ook op de manier van de liefde te proberen?

In de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

*Eerste Paasdag, 31 maart 2013
Bethelkerk, Den Haag-Loosduinen
ds. Nico Riemersma*